
ArdhanArIshvarastotram 6

ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಸ್ತೋತ್ರಂ 6

Document Information

Text title : Ardhanarishvara Stotram 6

File name : ardhanArIshvarastotram6.itx

Category : shiva

Location : doc_shiva

Author : kalhaNa

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : Kavyamala 14

Latest update : April 17, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 18, 2025

sanskritdocuments.org

ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಸ್ತೋತ್ರಂ 6

(ಕಲ್ಪಣಕೃತಂ)

ಭಾಲಂ ವಕ್ಷಿಶಿಖಾಂಕಿತಂ ದಧದಧಿಶ್ಲೋತ್ರಂ ವಹನ್ಸಂಮೃತ-
ಕ್ರೀಡಕುಂಡಲಿ ಜೃಂಭಿತಂ ಜಲಧಿಜಚ್ಛಾಯಾಚ್ಛಕಂಠಚ್ಛವಿಃ .
ವಕ್ಷೋ ಬಿಭ್ರದಹೀನಕಂಚುಕಚಿತಂ ಬದ್ಧಾಂಗನಾರ್ಧಸ್ಯ ವೋ
ಭಾಗಃ ಪುಂಗವಲಕ್ಷ್ಮಣೋಽಸ್ತು ಯಶಸೇ ವಾಮೋಽಥವಾ ದಕ್ಷಿಣಃ .. 1..
ವಾಮೇ ಸಾಂಜನಮಕ್ಷಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಶಿ ಶ್ಯಾಮಾಯಮಾನೋ ಗಲಃ
ಪಾಣೌ ತಿಷ್ಠತಿ ದರ್ಪಣೋಽತ್ರ ಮುಕುಟೇಽಮುತ್ರ ಸ್ಥಿತಶ್ಚಂದ್ರಮಾಃ .
ತನ್ಮಾತೇಯಮಯಂ ಪಿತೇತಿ ಸುಚಿರಾತ್ಮಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಂ ಶನೈ-
ರ್ಯಸ್ಮೋತ್ಸಂಗಮಗಾದ್ಗುಹೋ ಭವತು ವಃ ಪ್ರೀತ್ಯೈ ಸಂ ಗೌರೀಶ್ವರಃ .. 2..
ಮುಂಚೇಭಾಜಿನಮಸ್ಯ ಕುಂಭಕುಹರೇ ಮುಕ್ತಾಃ ಕುಚಾಗ್ರೋಚಿತಾಃ
ಕಿಂ ಭಾಲಜ್ವಲನೇನ ಕಜ್ಜಲಮತಃ ಕಾರ್ಯಂ ತವಾಕ್ಷೋ ಃ ಕೃತೇ .
ಸಂಧಾನೇ ವಪುರರ್ಧಯೋರ್ಭಗವತೋರಿತ್ಥಂ ನಿಷೇಧೇಽಪ್ಯಹೇಃ
ಕರ್ತವ್ಯೇ ಪ್ರಿಯಯೋತ್ತರಾನುಸರಣೋದ್ಯುಕ್ತೋ ಹರಃ ಪಾತು ವಃ .. 3..
ವಿಕಿತಮಜಗೋಶೃಂಗಾಗ್ರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ಧನುರ್ಘಟಿತಂ ತಥಾ
ನರಕರಟಿನೋರ್ದೇಹಾರ್ಧಾಭ್ಯಾಂ ಗಣಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣತಃ .
ದ್ವಿವಿಧರಚನಾವಾಲ್ಮಭ್ಯಾನಾಂ ನಿಧೇರುಚಿತಾ ವಿಭೋ-
ರ್ಜಯತಿ ಲಟಭಾಪುಂಭಾಗಾಭ್ಯಾಂ ಶರೀರವಿನಿರ್ಮಿತಿಃ .. 4..
ನೇದಂ ಪರ್ಣಸಮೀರಣಾಶನತಪೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮುಕ್ಷಾರಗೌ
ಪಶ್ಯೈತಾವತ ಏವ ಸಂಪ್ರತಿ ಕೃತೌ ತನ್ಮಾತ್ರವೃತ್ತಿಃ ಬಹಿಃ .
ಪ್ರೇಮೈವಾರ್ಧಮಿದಂ ಚರಾಚರಗುರೋಃ ಪ್ರಾಪ್ತೇಯಮಾತ್ಮಸ್ತುತೀ-
ರಿತ್ಥಂ ದೇವವಧೂಮುಖಾಚ್ಛುತಿಸುಖಾಃ ಶೃಣ್ವತ್ಯಪರ್ಣಾವತಾತ್ .. 5..
ಕಾಪ್ಯೇತೇಷು ರುಚಿಃ ಕಚೇಷು ಘಣಿನಾಂ ಪುಂಸ್ಕೋಕಿಲಸ್ಯೇವ ತೇ
ಗೋಭಿಃ ಕಂಠತಟಸ್ಯ ಹೃಷ್ಯತಿ ಪುರೋ ದೃಕ್ಯ ಚಕ್ಷುಃಶ್ರುತೇಃ .
ಸಂಧಾನೇಽಭಿನವೇ ಮಿಥೋ ಭಗವತೋರ್ಜಿಹ್ವಾ ಪೃಥಕ್ಸ್ವರ್ಧಿನೀ
ಭಿನ್ನಾರ್ಧಾ ಸದೃಶಾಕ್ಷರಾಮಪಿ ವದಂತ್ಯೇವಂ ಗಿರಂ ಪಾತು ವಃ .. 6..

ದಾತುಂ ವಾಂಛತಿ ದಕ್ಷಿಣೇಽಪಿ ನಯನೇ ವಾಮಃ ಕರಃ ಕಜ್ಜಲಂ
 ಭೌಜಂಗಂ ಚ ಭುಜೇಽಜ್ಞದಂ ಘಟಯಿತುಂ ವಾಮೇಽಪಿ ವಾಮೇತರಃ .
 ಇತ್ಥಂ ಸ್ವಂ ಸ್ವಮಶಿಕ್ಷಿತಂ ಭಗವತೋರರ್ಧಂ ಪಶ್ಯತೋಃ
 ಸಾಧಾರರಸ್ಮಿತಲಾಂಭಿತಂ ದಿಶತು ವೋ ವಕ್ರಂ ಮನೋವಾಂಛಿತಂ .. 7..
 ಗಾಢಾಲಿಂಗನ ಮಂಗಲಂ ಭವತು ತೇ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು ವಶ್ವಾಱಟವಃ
 ಕಿಂ ಬ್ರೂಮಃ ಪ್ರಿಯಯಾ ವಿಲಾಸಕಲಹ ಶ್ರದ್ಧೇಯ ಏವಾಸಿ ನ .
 ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ನಿಬಿಡಪ್ರವಾಸಚಕಿತ್ಯರ್ಥವದ್ಗಣೈಃ ಸ್ಥೀಯತೇ
 ಸಂಘಟ್ಟಃ ಶಿವಯೋಃ ಸ ತಾವದಧಿಕಸ್ಪಷ್ಟಃ ಶಿವಾಯಾಸ್ತು ವಃ .. 8..
 ತದರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಮೂರ್ಧರತ್ನಮರ್ಧಂ ವಿಧೋರಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಯೇ ವಃ .
 ಯದದ್ರಿಕನ್ಯಾವದನಾತಿರಿಕ್ತದ್ವಿತೀಯಭಾಗಭ್ರಮಮಾತನೋತಿ .. 9..
 ತದ್ವೀತವ್ಯತಿರೇಕಮದ್ರಿತನಯಾದೇಹೇನ ಮಿಶ್ರೀಭವ-
 ನಿಷ್ಪ್ರತ್ಯಾಹಮಿಹ ವ್ಯಪೋಹತು ವಪುಃ ಸ್ಥಾಣೋರಭದ್ರಾಣಿ ವಃ .
 ವೇಣ್ಯಾ ಭೋಗಿವಧೂಶರೀರಕುಟಿಲಶ್ಯಾಮತ್ವಿಷಾ ವೇಷ್ಟಿತಾ
 ಜೂಟಾಹೇರಪಿ ಯತ್ರ ಭಾತಿ ದಯಿತಾಮೂರ್ತ್ಯೇವ ಪೃಕ್ತಾ ತನುಃ .. 10..
 ಪ್ರೌಢಾಃ ಕಂಚುಕಿನೋ ಜರದ್ವೃಷರಃ ಕುಬ್ಜಸ್ತುಷಾರದ್ಯುತಿ-
 ನಿತ್ಯಾಪೋಽಪಿ ಬಹಿಷ್ಕೃತಃ ಪರಿಕರಃ ಸೋಽಯಂ ಸಮಸ್ತೋಽಪ್ಯಹೋ .
 ಅರ್ಧಾದ್ಯದ್ವಸತೀಕೃತಾದ್ಭಗವತಾ ಚಾರಿತ್ರಚರ್ಯಾವಿದಾ
 ಸಾ ಭಿದ್ಯಾದ್ಧುರಿತಂ ಚರಾಚರಗುರೋರಂತಃಪುರಂ ಪಾರ್ವತೀ .. 11..
 ಲೀಲೋದ್ಯಾನವನಶ್ಮಶಾನಗಮನೇ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಪರಾಧೀನಯೋಃ
 ಸಮ್ಯಕ್ಸಾಂಬರತಾದಿಗಂಬರದಶಾಸವ್ರೀಡನಿವ್ರೀಡಯೋಃ .
 ಪರ್ಯಾಪ್ತಾತುಲರಾಮಣೀಯಕಮಹಾಶ್ರೀಭೈರವಾಕಾರಯೋಃ
 ಕ್ಷೇಮಂ ವಃ ಶಿವಯೋಃ ಸಮಾಸಮದೃಶೋದಿಶ್ಯಾದಚಿಂತ್ಯಂ ವಪುಃ .. 12..
 ಚೂಡೇಂದೋರಿವ ರೋಚಿಷಾ ಮುಕುಲಿತಂ ವಾತಾಯನಾಭಂ ಶ್ರಿಯಃ
 ಪಾನಾರ್ಥಂ ಪರಿಷೇವಿತಂ ಮಧುಕರಾಕಾರೈಃ ಕುಮಾರಾನನ್ಯೈಃ .
 ಔನ್ನತ್ಯಾದಧಿವಾಸ್ಯ ವಕ್ತ್ರಪವನೈಃ ಫಾಣೋಪಯೋಗೀಕೃತಂ
 ಕಸ್ಮೋರೋಜಸರೋಜಮಸ್ತಿ ನ ಮನಸ್ತೋಷಾಯ ಗೌರೀಶಯೋಃ .. 13..
 ಅರ್ಧಂ ಸ್ನಿಗ್ಧವಿಮುಗ್ಧಮಿದ್ಧಹುತಭುಗ್ನಿಗ್ಧಂ ತಥಾರ್ಧಂ ಜಗ-
 ತ್ಪಾಯಾದೀಶ್ವರಯೋಸ್ತದಕ್ಷಿ ತಿಲಕಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಯತ್ .
 ಕ್ರೀಡಾಕರ್ಮಣಿ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಕರತಲೇ ಕರ್ತುಂ ಕಿರೀಟೇಂದುನಾ
 ಸೋತ್ಸೇಕಶ್ಚ ನಿರುತ್ಸುಕಶ್ಚ ಯುಗಪದ್ವೇವಃ ಸ್ಮರೋ ಜಾಯತೇ .. 14..
 ವ್ಯಾಲಾ ವಾಯುಭುಜಸ್ತೃಣೇಢಿ ಚ ತೃಣಾನ್ಯುಕ್ಷಾ ಬುಭುಕ್ಷಾತುರೋ
 ನಿಷ್ಕೃಪೀನಪಟಃ ಕುಟುಂಬಭರಣೋ ಕಿಂ ತ್ವಸ್ಮಿ ಚಿಂತಾಕುಲಃ .

ದೌರ್ಗತ್ಯಾದಿತಿ ಪಿಂಡಮೇಕಮಕರೋದ್ಗೋರಿಶರೂಪೇಣ ಯೋ
ಯಶ್ಚಾಭೀಷ್ಟಫಲಪ್ರದಸ್ತಿಜಗತಃ ಕಸ್ಮೈಚಿದಸ್ಮೈ ನಮಃ .. 15..
ಜ್ಯಾಘೋಷೈರ್ಬಧಿರೀಕರೋತಿ ಕಕುಭೋ ಬಾಹೂ ಮುಹುಃ ಪಶ್ಯತಿ
ಸ್ವಸ್ಯ ಸ್ವೇನ ವಿಕತ್ಥತೇ ರಚಯತಿ ಪ್ರೋಚ್ಛೈಸ್ತರಾಂ ತರ್ಜನೀಂ .
ಯಸ್ಮಿನ್ಮೇವಲಮೇವ ಕೇಲಿರಭಸಾಜ್ಞಾತೇಽರ್ಧನಾರೀಶ್ವರೇ
ವೀರಂಮನ್ಯತಯಾ ಸ ಮನ್ಮಥಭಟೋ ವಾತೂಲಿತಸ್ತಂ ಸ್ತುಮಃ .. 16..
ವಪುಃಖಂಡೇ ಖಂಡಃ ಪ್ರತಿವಸತಿ ಶೈಲೇಂದ್ರದುಹಿತುಃ
ಶಿಖಂಡೇ ಖಂಡೇಂದುಃ ಸ್ವಯಮಪಿ ವಿಭುಃ ಖಂಡಪರಶುಃ .
ತಥಾಪಿ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರಂ ಶರಣಮುಪಯಾತಂ ಪ್ರತಿ ವಿಭೋ-
ರಖಂಡೋ ವ್ಯಾಪಾರೋ ಜಗತಿ ಕರುಣಾಯಾ ವಿಜಯತೇ .. 17..
ಪ್ರೇಮಾರ್ಥಂ ವಪುಷೋ ವಿಲೋಕ್ಯ ಮಿಲಿತಂ ದೇವ್ಯಾ ಸಮಂ ಸ್ವಾಮಿನೋ
ಮೌಲೌ ಯಸ್ಯ ನಿಶಾಪತರ್ನಗಸುತಾವೇಣೀನಿಶಾಮಿಶ್ರಿತಃ .
ಆಸ್ತೇ ಸ್ವಾಮ್ಯನುವರ್ತನಾರ್ಥಮಿವ ತತ್ಕೃತ್ವಾ ವಪುಃ ಖಂಡಿತಂ
ದೇಯಾದದ್ವಯಭಾವನಾಂ ಸ ಭಗವಾಂದೇವೋಽರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಃ .. 18..
ಇತಿ ಕಾಶ್ಮೀರಕಮಹಾಕವಿಶ್ರೀಕಲ್ಪಣಕೃತಂ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ .

Notes:

The ArdhanārīśvaraStotram ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರಸ್ತೋತ್ರಂ has been composed by Mahākavi Kalhaṇa ಮಹಾಕವಿ ಕಲ್ಪಣ of Kāśmīra ಕಾಶ್ಮೀರ.

Śloka-s ಶ್ಲೋಕಾಃ of this composition are found in the Kalhaṇa's RājāTaraṅgiṇī ಕಲ್ಪಣವಿರಚಿತಾ ರಾಜತರಂಗಿಣೀ. The English Translation by M. A. Stein about Kalhaṇa's RājāTaraṅgiṇī ಕಲ್ಪಣವಿರಚಿತಾ ರಾಜತರಂಗಿಣೀ provides more details about Mahākavi Kalhaṇa ಮಹಾಕವಿ ಕಲ್ಪಣ of Kāśmīra ಕಾಶ್ಮೀರ.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

ArdhanArIshvarastotram 6

pdf was typeset on April 18, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

